

مقدمه

اطلاعات آماری مربوط به امور قضایی دارای محدوده گسترده‌ای می‌باشد که تشکیلات قضایی، انواع جرائم واقع شده در یک سال، تعداد محکومان مرتبط با این جرائم و ویژگی‌های آنان، بزهکاری نوجوانان، تعداد قربانیان جرائم، احکام صادره در مورد محکومان و... را در بر می‌گیرد. معذالک به علت پاره‌ای از مشکلات و موانع موجود در زمینه جمع‌آوری اطلاعات یا ارائه آن‌ها، محتوای این فصل فقط شامل آمارهای مربوط به تشکیلات قضایی، پرونده‌های مختومه در دادگاه‌ها، جرائم، سوانح، تصادفات و کشف انواع مواد مخدر می‌باشد که در زیر به سابقه مختصری از تولید آمار در زمینه‌های یاد شده اشاره می‌شود.

نظر به اهمیت گردآوری آمار در زمینه‌های گوناگون قضایی، با اجرای طرح‌های آماری مربوط به ازدواج در سال 1336، جرائم (متهمان و محکومان) در سال 1344، طلاق، خودکشی و حمایت از خانواده در سال 1346 (برای شهر تهران)، نسبت به جمع‌آوری آمارهای مربوط اقدام گردید.

در تیر ماه 1373، تشکیلات قضایی کشور به منظور ایجاد مراجع قضایی واحد، دادگاه‌هایی با صلاحیت عام تحت عناوین دادگاه‌های عمومی و دادگاه‌های انقلاب تشکیل و جایگزین محاکم و دادرهای عمومی شد.

جمع‌آوری اطلاعات آماری از تصادفات جاده‌های کشور از سال 1336، تحت نظارت شهربانی کشور به وسیله اداره پلیس راه آغاز شد و از سال 1346 تا پایان سال 1369، پلیس راه ژاندارمری عهده‌دار این امر بوده است.

از سال 1370، با ادغام سه نیروی کمیته انقلاب اسلامی، شهربانی و ژاندارمری، سازمان جدیدی تحت عنوان "نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران"، جمع‌آوری آمار تصادفات جاده‌های کشور را تحت عنوان "تصادفات برون شهری" و آمار تصادفات جمع‌آوری شده در حوزه استحفاظی شهربانی را با عنوان "تصادفات درون شهری" جمع‌آوری و ارائه می‌کند.

یادآور می‌شود تا زمان تدوین سالنامه آماری کشور اطلاعات مربوط به برخی از جداول نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در دسترس قرار نگرفت و به همین دلیل اطلاعات سال گذشته درج گردیده است.

تعاریف مفاهیم

دادگاه عمومی: دادگاهی است که به منظور رسیدگی و حل و فصل تمامی دعاوی و شکایت‌های وارده، با صلاحیت عام تشکیل می‌شود (به استثنای مرجع اموری که به حکم قانون به دیگری واگذار شده و از دایره شمول این قانون خارج است). تأسیس این دادگاه‌ها در هر حوزه قضایی و تعیین قلمرو محلی و تعداد شعب آن، به تشخیص رئیس قوه قضاییه است.

دادگاه انقلاب: دادگاهی است که بر طبق قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب 15 تیر ماه 1373 مجلس شورای اسلامی، در مرکز هر استان و مناطقی که ضرورت تشکیل آن را رئیس قوه قضاییه تشخیص می‌دهد، تحت نظارت و ریاست اداری حوزه قضایی تشکیل می‌شود و به جرائم زیر رسیدگی می‌کند.

- تمامی جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی و محاربه یا افساد فی الارض.

- توهین به مقام بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری.

- توطئه علیه جمهوری اسلامی ایران یا اقدام مسلحانه و ترور و تخریب مؤسسات به منظور مقابله با نظام.

- جاسوسی به نفع اجانب.

- تمامی جرائم مربوط به قاچاق و مواد مخدر.

- دعاوی مربوط به اصل 49 قانون اساسی.

دادگاه تجدید نظر: دادگاهی است که به منظور تجدید نظر در آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب، در مرکز هر استان به تعداد مورد نیاز مرکب از یک نفر رئیس و دو عضو مستشار تشکیل می‌شود. جلسه دادگاه با حضور دو نفر رسمیت می‌یابد و پس از رسیدگی ماهوی، رأی اکثریت که به وسیله رئیس یا عضو مستشار انشا می‌شود، قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

حوزه قضایی: عبارت از قلمرو یک بخش یا شهرستان و یا نقاط معینی از شهرهای بزرگ است.

ایراد ضرب و جرح: به معنی وارد آوردن ضرب و جرح اعم از عمدی یا غیرعمدی است. هرگونه ضایعه‌ای در عضو چنانچه توأم با خونریزی و از بین رفتن نسج باشد، جرح نامیده می‌شود. در صورتی که ضایعه ایجاد شده، منجر به خونریزی نشده باشد هر چند در داخل بدن شکستگی ایجاد شده باشد، ضرب نامیده می‌شود.

امور خلافی: منظور از امور خلافی، خلاف‌های جزئی مانند شکستن درخت، سد معبر و نظایر آن است.

قذف: نسبت دادن امور خلاف عفت به یک شخص می‌باشد.

امور حسبی: اموری است که دادگاه‌ها مکلفند در مورد آن اقدام و تصمیمی اتخاذ کنند، بدون این که رسیدگی به آن متوقف بر وقوع اختلاف و منازعه بین اشخاص و اقامه دعوا از طرف آنان باشد. مانند ترتیب تعیین قیم، امور مربوط به امین، غایب، مفقودالاثَر، ترکه و...

قرار رد دادخواست یا عدم صلاحیت دادگاه: منظور، هنگامی است که مدارک ارائه شده در دادگاه، تکمیل نباشد و یا دادگاه، صلاحیت بررسی موضوع مطرح شده را نداشته باشد.

قرار رد دفتر: هرگاه در دادخواست، مدعی یا محل اقامت او معلوم نباشد، در ظرف دو روز از تاریخ رسید دادخواست، به موجب قراری که مدیر دفتر دادگاه و یا جانشین او صادر می‌کند، دادخواست رد می‌شود.

عسر و حرج: مواردی است که یکی از دو متداین، دچار مشکلات و سختی‌هایی شود که قانون بر خلاف احکام اولیه، فرصتی برای وی قایل شود.

گزیده اطلاعات

در سال 1387 حدود 157 هزار مورد سرقت توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ثبت شده است که نسبت به سال قبل 12/77 درصد افزایش نشان می‌دهد. شایان ذکر است سرقت لوازم خودرو و یا وسایل داخل آن با 28/9 درصد، سرقت از منازل با 15/8 درصد و سرقت اتومبیل با 10/0 درصد بیش‌ترین سهم را به خود اختصاص می‌دهند.

در سال 1387 تعداد تصادف‌های درون شهری با 3/6 درصد افزایش نسبت به سال قبل به حدود 623 هزار فقره رسیده است که 0/2 درصد تصادف‌ها منجر به فوت، 17/4 درصد منجر به جرح و 82/3 درصد منجر به خسارت بوده است. همچنین در مورد تصادف‌های برون شهری نیز می‌توان گفت که با 5/8 درصد افزایش نسبت به سال قبل به بیش از 157 هزار فقره رسیده است که از این تعداد 3/3 درصد تصادف‌ها منجر به فوت، 19/6 درصد منجر به جرح و 77/1 درصد منجر به خسارت بوده است.

لازم به ذکر است تعداد فوت‌شدگان در تصادفات درون شهری 15/6 درصد افزایش و در تصادفات برون شهری 12/7 درصد افزایش نسبت به سال قبل داشته است.

13-1- مراجع قضایی

سال و شهرستان	دادگاههای حقوقی	دادگاههای کیفری	دادگاههای خانواده	دادگاههای کیفری استان	دادگاههای انقلاب	دادگاههای تجدید نظر	شعب بازپرسی	شعب دادیاری
۱۳۸۷.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۸۸.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۸۹.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۰.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۱.....	...	...	...	...	...	...	...	...
اردبیل.....	...	...	...	...	...	...	...	...
بيله سوار.....	...	...	...	...	...	...	...	...
پارس آباد.....	...	...	...	...	...	...	...	...
خلخال.....	...	...	...	...	...	...	...	...
سرعین.....	...	...	...	...	...	...	...	...
کوثر.....	...	...	...	...	...	...	...	...
مشگین شهر.....	...	...	...	...	...	...	...	...
مغان.....	...	...	...	...	...	...	...	...
نمین.....	...	...	...	...	...	...	...	...
نیر.....	...	...	...	...	...	...	...	...

ماخذ: اداره کل دادگستری استان

توضیح: اینکه اداره کل دادگستری از سال 1389 از همکاری و ارائه اطلاعات خوداری می کند و به همین دلیل جداول فوق خالی منتشر می شود

2-13- خلاصه آمار پرونده های تشکیل شده در دادسراها در پایان 1391

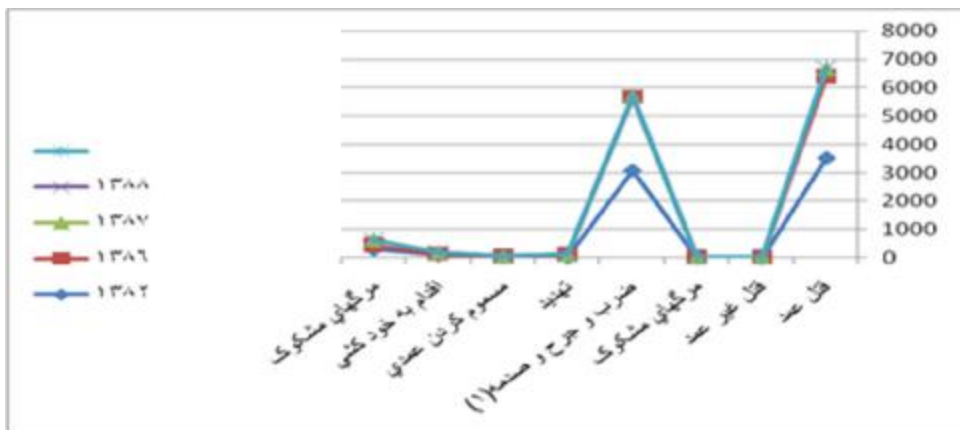
عنوان	موجودی	وارد	مختومه	مانده
جمع.....	...	...	...	...
حقوقی.....	...	...	...	...
کیفری.....	...	...	...	...
خانواده.....	...	...	...	...
کیفری استان.....	...	...	...	...
انقلاب.....	...	...	...	...
تجدید نظر.....	...	...	...	...
جمع.....	...	...	...	...
بازپرسی.....	...	...	...	...
دادیاری.....	...	...	...	...
جمع.....	...	...	...	...
اجرای احکام کیفری.....	...	...	...	...
اجرای احکام مدنی.....	...	...	...	...

توضیح اینکه اداره کل دادکستری از سال 1389 از همکاری و ارائه اطلاعات خودداری می کند و به همین دلیل جداول فوق خالی منتشر می شود.

3-13- پرونده های تشکیل شده توسط نیروی انتظامی برحسب موضوع

سال	قتل عمد	قتل غیر عمد	مرگهای مشکوک	ضرب و جرح و صدمه (۱)	تهدید	مسموم کردن عمدی	اقدام به خودکشی	مرگهای مشکوک
.....۱۳۸۲	۳۵۱۱	۶	۱۶	۳۰۶۹	۲۶	۴۴	۱۰۲	۳۰۱
.....۱۳۸۶	۲۸۹۸	۲	۱۱	۲۶۱۱	۸۶	۸	۳۷	۱۴۳
.....۱۳۸۷	۲۶۴	۱۸	۰	*	۰	۰	۴۸	۱۹۸
.....۱۳۸۸	۲۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲	۰
.....۱۳۸۹	...	...	...	...	...	...	..	..
.....۱۳۹۰	...	...	...	...	...	...	..	..
.....۱۳۹۱.	...	...	...	...	...	...	..	..

13-1) پرونده های تشکیل شده توسط نیروی انتظامی برحسب

4-13- سرقتهاى عادی برحسب نوع (مورد)

سال	سرقت از اماکن				سرقت انواع وسایل نقلیه و لوازم آن				سرقت احشام	سایر
	اماکن دولتی (۱)	منازل ها	مغازه ها	مراکز صنعتی و تجاری	سایر اماکن	اتومبیل	موتورسیکلت و دوچرخه	قایق، موتور قایق و لوازم دریایی	لوازم خودروها وسایل داخل آن	
..... ۱۳۸۷	۲۰	۲۷۲	۱۱۴	۵۳	۸	۵۱	۱۴۲	۰	۱۱۱	۳۸
..... ۱۳۸۸	۲۲	۳۵۶	۱۵۵	۱۰۱	۲۸	۸۱	۱۹۰	۰	۶۱۶	۱۰۵
..... ۱۳۸۹	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
..... ۱۳۹۰	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
..... ۱۳۹۱	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
..... اردبیل	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
..... بیله سوار	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
..... پارس آباد	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

[illegible]

توضیح اینکه فرماندهی نیروی انتظامی استان از سال 1389 از همکاری واریه اطلاعات خوداری می کند و به همین دلیل جداول فوق خالی منتشر می شود.

13-5- تصادفات⁽¹⁾ درون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت

منجر به خسارت (فقره)	منجر به جرح		منجر به فوت		جمع (فقره)	سال
	مجرور(۲)	فقره	فوت شده	فقره		
۴۲۲۹	۲۸۳	۲۴۱	۲	۲	۴۴۷۲	 ۱۳۸۳
۵۳۲۷	۸۴۳	۷۳۲	۸	۸	۶۰۶۷	 ۱۳۸۴
۵۴۸۳	۱۰۳۳	۸۵۴	۰	۶	۶۳۴۳	 ۱۳۸۵
۴۵۶۲	۸۹۲	۷۹۱	۵	۵	۵۳۵۸	 ۱۳۸۶
۵۷۹۷	۹۹۰	۸۲۷	۹	۹	۶۶۳۳	 ۱۳۸۷
۳۷۵۶	۱۰۶۲	۹۴۵	۱۵	۱۱	۴۷۱۲	 ۱۳۸۸
...	...	...	...	...	...	 ۱۳۸۹
....						 ۱۳۹۰
...	...	...	...	...	...	 ۱۳۹۱

(1) در تصادفاتی که تعدادی فوت و تعدادی دیگر مجروح می شوند، آمار تصادفات فقط در ستون تصادفات منجر به فوت ثبت می شود و تعداد فوت شدگان و مجروحان در ستونهای مربوطه منظور می شود.

(2) تعداد فوت شدگان و مجروحین مربوط به لحظه وقوع تصادفات می باشد.

مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات ، اداره آمار.

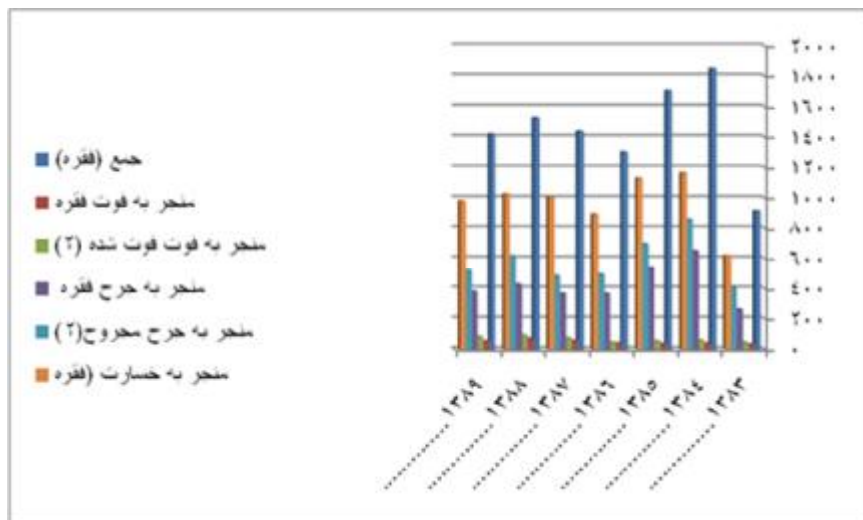
13-6- تصادفات⁽¹⁾ برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت

منجر به خسارت (فقره)	منجر به جرح		منجر به فوت		جمع (فقره)	سال
	مجرور(۲)	فقره	فوت شده (۲)	فقره		
۱۰۰۹	۴۸۸	۳۶۹	۷۵	۵۹	۱۴۳۷	 ۱۳۸۷
۱۰۲۵	۶۲۰	۴۲۹	۹۴	۷۳	۱۵۲۷	 ۱۳۸۸
...	...	...	...	...	...	 ۱۳۸۹
...						 ۱۳۹۰
...	...	...	...	...	...	 ۱۳۹۱

(1) در تصادفاتی که تعدادی فوت و تعدادی دیگر مجروح می شوند، آمار تصادفات فقط در ستون تصادفات منجر به فوت ثبت می شود و تعداد فوت شدگان و مجروحان در ستونهای مربوطه منظور می شود.

(2) تعداد فوت شدگان و مجروحین مربوط به لحظه وقوع تصادفات می باشد.

مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات ، اداره آمار.

(13-2) تصادفات⁽¹⁾ برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت

13-7- انواع مواد مخدر کشف شده (کیلوگرم)

سال	جمع	هیروئین	مرفین	تریاک و شیره تریاک	حشیش	سایر
..... ۱۳۸۷	۹۳۰	۱۲	۰	۶۴۶	۲۳۰	۴۲
..... ۱۳۸۸	۴۸۵	۵۱	۰	۳۸۲	۴۶	۶
..... ۱۳۸۹	...	...	...	...	...	...
..... ۱۳۹۰	...	...	...	...	...	...
..... ۱۳۹۱	...	...	...	...	...	...

مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات، اداره آمار.

13-8- دستگیر شدگان در ارتباط با مواد مخدر

سال	[جمع کل]	قاجاچی			معتاد	
		جمع	مرد	زن	جمع	مرد
..... ۱۳۸۷	۴۰۶۴	۱۵۹۰	۱۵۱۶	۷۴	۲۶۶۶	۲۶۱۹
..... ۱۳۸۸	۳۵۷۹	۳۵۵۳	۳۵۴۵	۸	۲۶	۲۶
..... ۱۳۸۹	...	...	...	...	...	...
..... ۱۳۹۰	...	...	...	...	...	...
..... ۱۳۹۱	...	...	...	...	...	...

مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات ، اداره آمار.

9-13- گواهی فوت صادر شده توسط پزشکی قانونی

مرگهای غیر طبیعی										سال
تصادفات رانندگی	مسمومیت	حوادث غیر مترقبه	عوارض ناشی از اعتیاد	سقوط از بلندی	سوختگی	برق گرفتگی	خفگی	غرق شدگی	سایر موارد	
۳۲۲	۲۶	۲	۳۷	۹	۲۷	۴	۳۹	۱۶	۵۶	 ۱۳۸۴
۳۳۷	۳۸	۵	۲۹	۱۵	۲۵	۸	۴۶	۱۷	۵۷	 ۱۳۸۵
۲۳۹	۴۹	۱	۳۴	۱۳	۱۷	۶	۵۴	۱۰	۴۷	 ۱۳۸۶
۲۷۴	۵۱	۱۴	۳۷	۱۶	۱۴	۱۱	۷۱	۱۵	۴۹	 ۱۳۸۷
۲۹۳	۴۳	۴	۲۸	۱۹	۱۴	۷	۳۷	۱۸	۵۶	 ۱۳۸۸
۲۷۵	۵۸	۱	۳۹	۲۰	۱۵	۶	۴۵	۱۹	۵۲	 ۱۳۸۹
۲۴۵	۳۵	۰	۴۶	۱۷	۱۲	۷	۷	۱۹	۱۳۱	 ۱۳۹۰

9-13- گواهی فوت صادر شده توسط پزشکی قانونی (دنباله)

سال و شهرستان	جمع کل مرگهای غیر طبیعی	جمع کل مرگهای طبیعی ارجاعی به پزشکی قانونی	جمع کل جواز دفنهای صادره با علت نا معلوم	جمع کل (طبیعی، غیر طبیعی، نامعلوم)
..... ۱۳۸۴	۵۳۸	۱۲۱	۲۵	۶۸۴
..... ۱۳۸۵	۵۷۷	۱۲۰	۹۴	۷۱۱
..... ۱۳۸۶	۴۷۰	۱۱۸	۲۳	۶۱۱
..... ۱۳۸۷	۵۵۲	۱۱۷	۴۸	۷۱۷
..... ۱۳۸۸	۵۱۹	۱۱۷	۱۴۴	۷۸۰
..... ۱۳۸۹	۵۳۰	۹۴	۳۸	۶۶۲
..... ۱۳۹۰	۵۱۹	۱۲۵	۳۹	۶۸۳

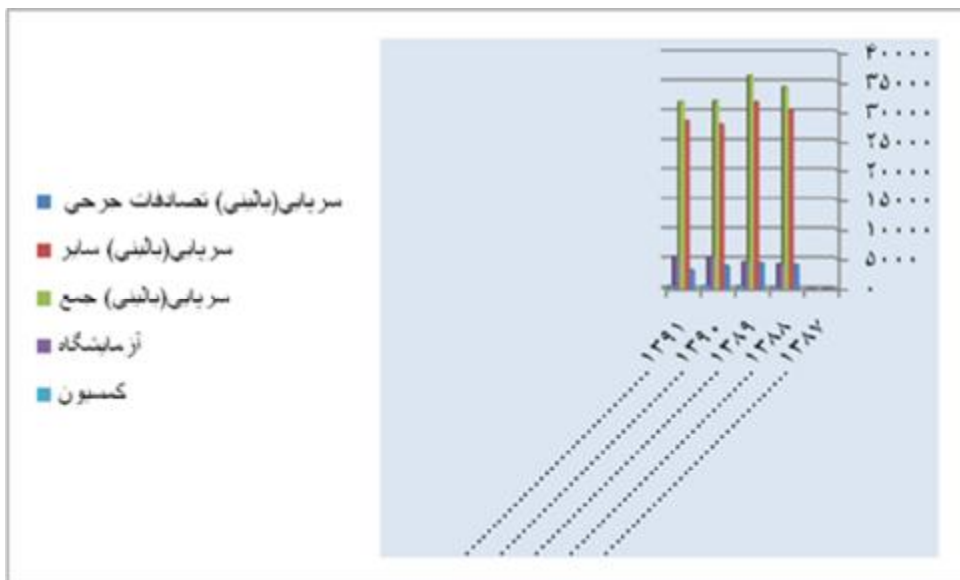
مأخذ - اداره کل پزشکی قانونی استان

10-13-مراجعین سرپایی (بالینی)، آزمایشگاه و کمسیون

سال	سرپایی (بالینی)			آزمایشگاه	کمسیون
	تصادفات جرحی	سایر	جمع		
۱۳۸۷.....	///	///	///	///	///
۱۳۸۸.....	۴۰۷۱	۳۰۱۱۴	۳۴۱۸۵	۴۱۸۶	۳۶۳
۱۳۸۹.....	۴۳۵۱	۳۱۶۵۱	۳۶۰۰۲	۴۵۱۱	۵۰۶
۱۳۹۰.....	۳۹۱۳	۲۷۸۸۱	۳۱۷۹۴	۵۲۳۸	۴۹۱
۱۳۹۱.....	۳۲۲۱	۲۸۴۵۰	۳۱۶۷۱	۵۴۲۰	۵۲۴

ماخذ: اداره کل پزشکی قانونی

3-13)مراجعین سرپایی (بالینی)، آزمایشگاه و کمسیون

فهرست جداول

13-1- مراجع قضایی	525
13-2- خلاصه آمار پرونده های تشکیل شده در دادسراها در پایان 1391.....	526
13-3- پرونده های تشکیل شده توسط نیروی انتظامی برحسب موضوع	526
13-4- سرقت های عادی برحسب نوع (مورد).....	527
13-5- تصادفات ⁽¹⁾ درون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت	529
13-6- تصادفات ⁽¹⁾ برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت	529
13-7- انواع مواد مخدر کشف شده (کیلوگرم).....	530
13-8- دستگیر شدگان در ارتباط با مواد مخدر	530
13-9- گواهی فوت صادر شده توسط پزشکی قانونی	531
13-10- مراجعین سرپایی (بالینی)، آزمایشگاه و کمسیون	531

فهرست نمودارها

(13-1) پرونده های تشکیل شده توسط نیروی انتظامی برحسب	527
(13-2) تصادفات ⁽¹⁾ برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت	530
(13-3) مراجعین سرپایی (بالینی)، آزمایشگاه و کمسیون	531